

Απόσπασμα από την Παρουσίαση του Συλλόγου Διδασκόντων της ΣΘΕ στην κοινή εκδήλωση στα προπύλαια στις 17 Σεπτεμβρίου

Την Τρίτη 17 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στα Προπύλαια κοινή εκδήλωση την οποία συνδιοργάνωσαν το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), ο Σύλλογος Διοικητικού Προσωπικού ΕΚΠΑ, ο Σύλλογος Διδακτικού Προσωπικού της Φιλοσοφικής Σχολής, ο Σύλλογος Διδασκόντων της Σχολής Θετικών Επιστημών και ο Σύλλογος Διδακτικού, Ερευνητικού και Εκπαιδευτικού Προσωπικού του ΤΕΦΑΑ. Σχετικά εκδόθηκε δελτίο τύπου που έχει αναρτηθεί στα Announcements καθώς και στην ιστοσελίδα του Συλλόγου Διδασκόντων της ΣΘΕ (<https://www.facebook.com/depthetepistuaoa>).

Εδώ παρατίθενται στοιχεία από την παρουσίαση του συλλόγου μας σχετικά με την «επόμενη μέρα» στη Σχολή Θετικών Επιστημών, αν τελικά πραγματοποιηθεί η διαθεσιμότητα 600 διοικητικών του ΕΚΠΑ, όπως διαρρέουν πηγές του Υπουργείου Παιδείας σε ΜΜΕ, ποσοστό που αναλογεί περίπου στο 50% των διοικητικών υπαλλήλων (μονίμων και ΙΔΑΧ) του ΕΚΠΑ. Θα επικεντρωθούμε στο εργαστηριακό προσωπικό της ΣΘΕ, που τη στιγμή αυτή αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από ΙΔΑΧ.

Οι ΙΔΑΧ (υπάλληλοι Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου) εμφανίστηκαν μαζί ως φαινόμενο σε δύο φουρνιές, η πρώτη το 2000 και η δεύτερη το 2007, με την ενεργοποίηση νόμων του Ελληνικού Κράτους. Στο ΕΚΠΑ κάλυψαν ανάγκες γραμματειακής υποστήριξης, αλλά (και αυτό ενδιαφέρει ιδιαίτερος τη ΣΘΕ) επίσης υποστήριξης εργαστηρίων, κλινικών, μουσείων, και βιβλιοθηκών. Οι ΙΔΑΧ ήρθαν ουσιαστικά να καλύψουν της ανάγκες της ΣΘΕ σε ΕΔΤΠ (Ειδικό Διοικητικό Τεχνικό Προσωπικό), παρασκευαστές, κ.ο.κ., κατηγορίες προσωπικού απαραίτητες σε μια σχολή θετικών επιστημών, σε μια περίοδο που τέτοιες θέσεις δεν προκηρύσσονταν.

Από τους 1316 διοικητικούς υπαλλήλους του ΕΚΠΑ που βρίσκονται υπό την απειλή της διαθεσιμότητας/απόλυσης, οι 150 διαθέτουν τα προσόντα για μετάταξη στην κατηγορία ΕΔΠΠ (Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό), δηλαδή διαθέτουν Διδακτορικό και ήδη εργάζονται στην υποστήριξη τομέων, εργαστηρίων και κλινικών.

Ειδικότερα, στη ΣΘΕ εκτός Γραμματειών απασχολούνται περίπου (και πάνω από) 122 ΙΔΑΧ. Από αυτούς είναι χρεωμένοι με διδακτικό έργο τουλάχιστον 92 (ποσοστό 75%). Η συντριπτική τους πλειοψηφία είναι διδάκτορες ή υποψήφιοι διδάκτορες.

Το έργο που επιτελούν συνίσταται στην υποστήριξη κυρίως εργαστηρίων.

- Διεξάγουν ή/και προετοιμάζουν εργαστηριακές ασκήσεις, προετοιμάζουν αντιδραστήρια και διορθώνουν τις ασκήσεις (εκθέσεις) που παραδίδουν οι προπτυχιακοί φοιτητές.
- Υποστηρίζουν διπλωματικές εργασίες προπτυχιακών φοιτητών.
- Έχουν αναλάβει τη συντήρηση, λειτουργία και χειρισμό πολύπλοκων οργάνων.
- Αναλύουν δείγματα στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών από το πανεπιστήμιο στον ιδιωτικό τομέα.
- Συμμετέχουν στην υποστήριξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων και στην καθοδήγηση μεταπτυχιακών διπλωματικών.
- Εργάζονται στην διοικητική και τεχνική υποστήριξη ερευνητικών προγραμμάτων.
- Υποστηρίζουν, με καθοριστικό ρόλο, τις υποχρεωτικές (και ιδιαιτέρως σημαντικές για ορισμένα τμήματα) εκδρομές και ασκήσεις υπαίθρου.
- Επιτηρούν εξετάσεις.

Οι ΙΔΑΧ της ΣΘΕ υποστηρίζουν επίσης το Βοτανικό Κήπο, το Βοτανικό και Ζωολογικό Μουσείο του ΕΚΠΑ, το Μουσείο Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας, το Μουσείο Ορυκτολογίας-Πετρολογίας. Παρέχουν εξειδικευμένη εργασία που ανάμεσα στα άλλα περιλαμβάνει την καταγραφή και συντήρηση συλλογών, τη συλλογή, καταγραφή και αποστολή ή/και παραλαβή σπερμάτων φυτών, την ξενάγηση σχολείων, κ.ο.κ.

Για να γίνει σαφής η απώλεια στην οποία θα οδηγήσουν οι οριζόντιες μειώσεις προσωπικού και οι επιπτώσεις στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών τμημάτων με έντονο εργαστηριακό περιεχόμενο, όπως είναι τα περισσότερα της ΣΘΕ, παρουσιάζουμε κατά τμήμα τα μαθήματα με εργαστηριακές ασκήσεις ιδιαίτερου βάρους, στις οποίες συμμετέχουν ΙΔΑΧ.

Τμήμα Χημείας: 11 υποχρεωτικά και 16 κατ' επιλογήν (συνολικά 27) προπτυχιακά μαθήματα περιλαμβάνουν διεξαγωγή ασκήσεων στο πρόγραμμά τους, τις οποίες υποστηρίζουν ΙΔΑΧ. Οι εργαστηριακές ώρες είναι 3 έως 5 εβδομαδιαίως, αλλά σε ορισμένα μαθήματα διεξάγονται δύο φορές την εβδομάδα, φτάνοντας μέχρι και 10 ώρες εβδομαδιαίως.

Τμήμα Βιολογίας: 16 υποχρεωτικά (όλα τα υποχρεωτικά που προσφέρονται από το Τμήμα Βιολογίας) απαιτούν την υποχρεωτική παρακολούθηση εργαστηριακών ασκήσεων από τους φοιτητές. Τα εργαστήρια των μαθημάτων είναι τρίωρα, και κάθε ένα απαιτεί τη διεκπεραίωση από 6 έως 14 ασκήσεων. Σημειώνεται ότι κάθε μάθημα χωρίζεται σε 4 ή και περισσότερα εργαστηριακά τμήματα. Στα κετεπιλογήν μαθήματα (28 συνολικά) η εικόνα είναι ανάλογη,

δεδομένου ότι όλα σχεδόν απαιτούν την παρακολούθηση εργαστηρίων από τους φοιτητές, τα οποία στηρίζουν ΙΔΑΧ.

Τμήμα Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος: Η κατάσταση είναι ανάλογη με το Τμήμα Βιολογίας. Εν τούτοις υπάρχουν ιδιαιτερότητες, όπως οι πολυήμερες ασκήσεις πεδίου. Το τμήμα προσφέρει 28 υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία απαιτούν όλα την εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων. Επίσης απαιτούν ασκήσεις και τα 52 προσφερόμενα κατ' επιλογήν μαθήματα. Μόνο για τα υποχρεωτικά μαθήματα δαπανώνται 100 εργαστηριακές ώρες εβδομαδιαίως [300 ανθρωπόωρες] και αν συνυπολογιστούν και τα κατ' επιλογήν ο αριθμός ανεβαίνει στις 180-200 ώρες [500 ανθρωπό/ώρες]. Σημαντικά μαθήματα όπως η Γεωλογική Χαρτογράφηση, την άνοιξη τρέχοντος έτους πραγματοποιήθηκε μόνο χάρη στη συμμετοχή 4 ΙΔΑΧ, λόγω σχεδόν πλήρους έλλειψης προσωπικού ΔΕΠ αντίστοιχης ειδικότητας.

Τμήμα Φυσικής: Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση 7 κύκλων εργαστηριακών ασκήσεων. Κάθε κύκλος περιλαμβάνει 8 ασκήσεις (3 ώρες/βδομάδα). Κάθε κύκλος θεωρείται ένα κανονικό μάθημα και ο βαθμός του προσμετράται ισότιμα με το βαθμό κάθε ενός από τα υπόλοιπα μαθήματα που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου. Για τη λειτουργία ορισμένων εργαστηρίων (π.χ. Πυρηνικής Φυσικής), η ύπαρξη πιστοποιημένου εργαστηριακού προσωπικού είναι απαραίτητη. Το τμήμα υποστηρίζει επίσης εργαστηριακές ασκήσεις σε άλλα τμήματα (π.χ. Βιολογικό, Γεωλογικό).

Δεν διαθέτουμε στοιχεία για τα εργαστήρια των τμημάτων Φαρμακευτικό (το τμήμα ανήκει μεν στη σχολή επιστημών υγείας, αλλά προς το παρόν τα μέλη ΔΕΠ του συμμετέχουν για ιστορικούς λόγους στο δικό μας σύλλογο), και Πληροφορικής. Παρόλ' αυτά, η αναγκαιότητα των ΙΔΑΧ για την υποστήριξη των εργαστηρίων, πιθανότατα είναι εντελώς ανάλογη. Τέλος, τα τμήματα Μαθηματικών και ΜΙΘΕ δε διαθέτουν εργαστηριακή υποδομή ανάλογη με τα άλλα τμήματα.

Αποτελεί κοινή γνώση ότι οι απουσίες εργαστηριακού προσωπικού θα παραλύσουν τη λειτουργία των εργαστηρίων της ΣΘΕ και άρα την ομαλή διεξαγωγή των προπτυχιακών μαθημάτων και την απονομή πτυχίων. Το πρόγραμμα των ΔΕΠ, μετά την αποψίλωση αυτής της κατηγορίας προσωπικού, έχει επιβαρυνθεί υπέρμετρα και θεωρείται πρακτικά αδύνατο, ακόμη και αν μπορούσαν, να παίξουν το ρόλο των εργαστηριακών βοηθών, παρασκευαστών, κ.ο.κ. Το πιθανότερο είναι ότι η απολύσεις των ΙΔΑΧ θα οδηγήσουν σε δραματικές περικοπές στις προσφερόμενες εργαστηριακές ασκήσεις, με βαριές επιπτώσεις στην ποιότητα των προσφερομένων πτυχίων. Ουσιαστικά, θα πρόκειται για καταστροφή της Σχολής χωρίς προηγούμενο.

Εδώ να σημειώσουμε ότι τα ιδιωτικά κολέγια, μέχρι σήμερα αδυνατούν να προσφέρουν μαθήματα θετικών επιστημών και μηχανικών, ακριβώς επειδή αδυνατούν να επανδρώσουν εργαστήρια, των οποίων και ο εξοπλισμός είναι πολυδάπανος. Η απότομη και τεχνητή προσφορά άκρως εξειδικευμένου προσωπικού (των απολυμένων ΙΔΑΧ) στην αγορά εργασίας, ενός προσωπικού που η εκπαίδευσή του αποτελεί επίτευγμα του δημόσιου πανεπιστημίου, ενδεχομένως να προσφέρει την πολυπόθητη ευκαιρία επάνδρωσης εργαστηρίων με φτηνό επιστημονικό προσωπικό από τα πάσης φύσεως ιδιωτικά κολέγια.

Τέλος επισημαίνουμε ότι οι ΙΔΑΧ των εργαστηρίων στα χαρτιά φαίνονται να είναι χρεωμένοι στις γραμματείες των οικείων τμημάτων, γεγονός που επιτρέπει τη φτηνή εκμετάλλευση και διαστρέβλωση από εκείνους που επιθυμούν τη βλάβη του δημόσιου πανεπιστημίου. Για παράδειγμα η γραμματεία του Γεωλογικού εμφανίζεται χρεωμένη με 40 άτομα, γεγονός που ασφαλώς φαντάζει εξωφρενικό σε κάποιον που δε γνωρίζει ότι εκεί έχει χρεωθεί το εργαστηριακό προσωπικό.

Επικεντρώσαμε την προσοχή μας στους ΙΔΑΧ και στα εργαστήρια, επειδή αυτό αποτελεί το αδύνατο σημείο και την ιδιομορφία της Σχολής μας. Όμως, τα πράγματα δεν είναι καθόλου ευκολότερα όσο αφορά τη Γραμματειακή υποστήριξη. Υπάρχουν Γραμματείες που κυριολεκτικά θα χρειαστεί τα μέλη ΔΕΠ να κάνουν τις εγγραφές(!) ή να βγάζουν τα πτυχία στο μέλλον, πράγμα προφανώς αδύνατον. Ενώ στο εξωτερικό ανά ένα μικρό αριθμό ΔΕΠ αντιστοιχεί μία γραμματέας, οι τομείς της σχολής μας ήδη βρίσκονται σε τραγική κατάσταση όσο αφορά τη γραμματειακή υποστήριξη του ΔΕΠ. Για παράδειγμα, οι 4 τομείς του τμήματος Μαθηματικών εξυπηρετούνται από δύο γραμματείες, και εάν πραγματοποιηθεί η διαθεσιμότητα, σύμφωνα με τους αλγορίθμους του υπουργείου, θα εξυπηρετούνται πλέον από μία γραμματέα! Η βιβλιοθήκη, που αποτελεί το νεότερο κόσμημα της ΣΘΕ μετά από αγώνες δεκαετιών για τη συγκρότησή της, διαθέτει μόνο 2 υπαλλήλους που δεν κινδυνεύουν (προς το παρόν) και η λειτουργία της θα είναι παντελώς προβληματική μετά από την τυχόν επιβολή των διαθεσιμοτήτων.